

Täysistunto

Torstai 22.5.2025 klo 16.00—19.56

2.4. Suullinen kysymys suomalaisen maatalouden kannattavuuden varmistamisesta (Harry Harkimo liik)

Suullinen kysymys SKT 87/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Harkimo, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.49 **Harry Harkimo liik:** Kiitos, arvoisa puhemies, ärade talman! Niin kuin me ollaan todettu tässä, maatalous ei kannata ja viljelijät eivät saa tarpeeksi rahaa. Mistä tämä johtuu? No, tämä johtuu siitä, että Kesko ja S-ryhmä tekevät 400—600 miljoonaa voittoa vuodessa. No, mistä tämä johtuu? Tämä johtuu siitä, että vaikka K-kauppiaat ovat yksittäisiä yrittäjiä ja S-ryhmä on joka puolella Suomea erilaisia osuuskuntia, eivätkä ne kuulu yhteen, on Kilpailuvirasto antanut luvan heidän ketjuttaa ostonsa. Eli he tekevät periaatteessa semmoista, jota maanviljelijät eivät voi tehdä. He eivät voi ketjuttaa myyntejään, mikä olisi oikeutettua, kun ostaja voi ketjuttaa. Eli ostajat ovat kartellissa tällä hetkellä. Kun olen kysynyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolta, miten he ovat antaneet luvan heidän ketjuttaa näitä, niin vastausta ei ole tullut. Tämä on ainoa tapa, [Puhemies koputtaa] että nämä ketjut poistetaan, miten tämä saadaan ja maanviljelijä... [Puhemies: Ja kysymys?] Kysyn: miten tämä poistetaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Essayah, olkaa hyvä.

16.50 **Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Niin kuin tuossa totesin, elintarvikemarkkinalaki ykkönen on jo eduskunnassa hyväksytty. Sillä saadaan läpinäkyvyyttä, saadaan meidän elintarvikemarkkinavaltuutetulle mahdollisuuksia tarkastella, miten tämä tulonjako siellä ketjussa tapahtuu, ja myöskin puuttua. Tulevassa elintarvikemarkkinalaki kakkosessa halutaan puuttua näihin private label -merkkeihin, ja myöskin sitten sellaiset indeksit halutaan voimaan, joilla esimerkiksi kustannusten kovasti noustessa tulee automaattinen tarkastelu näihin sopimuksiin.

Se ei pidä paikkaansa, etteivätkö meillä myöskin tuottajat voi organisoitua. Itse asiassa tässä on ehkä sen tyyppinen kilpailulain väärintulkinta, joka elää — niin kuin tuossa edustaja Harkimo toi esille — aika sitkeästi, että meillä eivät tuottajat voisi tehdä yhteistyötä. Se ei pidä paikkaansa. [Eduskunnasta: Milloin se oikaistaan?] Me itse asiassa tuemme nimenomaan tuottajia siinä, että he voisivat organisoitua ja he voisivat nimenomaisesti tehdä tällaisia yhteenliittymiä, jotta neuvottelutilanteessa tätä tilannetta pystytään tasapainotta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 55/2025 vp

maan. Tämä on myöskin asia, jonka komissaari Hansen nosti esille, kun hän kävi täällä Suomessa, [Puhemies koputtaa] eli että millä tavalla meidän Euroopan laajuisesti pitäisi hakea tasapainoa tuottajien ja kaupan välillä.

Kysymyksen käsittely päättyi.